

NAGYBÖJTII LEVÉL

A MISKOLCI MINDSZENTI PLÉBÁNIA ÉRTESÍTŐJE

2012. Nagyböjt

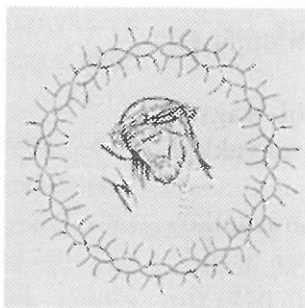
ISTEN PARANCSA

„S tudom, hogy az Ő parancsa örök élet.” (Jn 12,50)

Jézus arra tanít bennünket, hogy ne féljünk az isteni parancsoktól. Az Ő parancsai nem önkényesek. Nem azért adja a törvényeket, hogy korlátozza az ember szabadságát, hanem hogy kijelöljön számunkra egy utat. A Paradicsomban sem azért adott az embernek parancsot, hogy csapdába csalja, hanem szeretetből. Azért, hogy az ember meg ne haljon.

Az ember éppen azért szabad, hogy megvan a döntési lehetősége. Választhat jó és rossz között, de a választásának következményei vannak. XVI. Benedek pápa új könyvében (*A Világ Világossága*) olvashatjuk: „a szabadság mindig felelősséggel is jár”. Döntéseinkért felelősek vagyunk. Isten a kinyilatkoztatás által mindenki számára világossá tette, hogy mi az Ő akarata: az, hogy az emberek szeressék egymást. A sze-

retet pedig nem egy ellágyító vagy romantikus érzés, hanem Krisztushoz való hasonlóság.

A nagyböjt kegyelmi idő, éppen annak megfontolására ad bőséges lehetőséget, hogy átgondoljam, Jézus mit tett értem, s én mit teszek Érted. Ő hogyan szeretett (*engedelmes volt érünk mindhalálig, mégpedig*

a kereszthalálig... Fil 2,8), s én hogyan szeretek?

Isten parancsa a szeretet parancsa, melyet tíz parancsként ismerünk, mely tulajdonképpen kettős: Isten és emberszeretet.

Manapság az az elterjedt gondolkodás, hogy ha a Tízparancsolat szerint él valaki, akkor nem lehet boldog, mert nem teheti azt, amit akar. Pedig az ember nem akkor lesz boldog, ha pillanatnyi érzései, kénye, kedve, élvezetei szerint él, cselekszik, hanem akkor, ha a szeretet útjára rátalál, és azon halad. Nem vesz el tőlünk semmit az Isten. Nem kell

féltenünk Tőle a boldogságunkat, hiszen Ő maga a boldogság.

Úgy lehetne felsorolni ezeket a parancsokat, mint „boldogmondásokat”:

1. „Boldog az az ember, aki Urát, Istenét imádja, és csak neki szolgál!”

2. „Boldog az az ember, aki Isten nevét hiába nem veszi.”

3. „Boldog, aki az Úr napját megszenteli!”

4. „Boldog, aki tiszteli apját és anyját!”

5. „Boldog, aki nem öl, vagyis nem bánt senkit, még szavakkal sem!”

6. „Boldog, aki nem paráználkodik, hanem testben-lélekben tiszta!”

7. „Boldog, aki nem lop, nem veszi el senki tulajdonát, - mert neki Istene van, és Istentől kapott becsülete!”

8. „Boldog, aki nem hazudik, vagyis az Igazságot (Krisztust) hirdeti!”

9-10. „Boldog, aki más feleségét vagy javait nem kívánja, hanem rendezettek a vágyai, s tudja, hogy minden vágya Isten felé mutat!”

Vagy Isten szeretetére adott válaszként:

1. „Szeretem az Istent, nem imádhatok mást, csak Őt és csak neki szolgálhatok!”

2. „Szeretem Istent, ezért az Ő nevét hiába nem veszem.”

3. „Szeretem Istent, ezért az Ő napját megszentelem.”

4. „Szeretem Istent, ezért tiszteltem a szüleimet, akiken keresztül az életemet kaptam Istentől.” – és így tovább.

Jó lenne az Istent kinyilatkoztató Jézus szavain elmélkedni, amikor arról beszél, hogy nem Ő fog ítélni, hanem „*aki nem hisz, már ítéletet vont magára*” (Jn3,18). Meg azokon a szavakon, amikor arról beszél, hogy a parancsok megtartása a szeretetben maradást eredményezi, amely által teljes lesz az örömünk.

Isten kinyilatkoztatta belső lényegét, hogy ő a szeretet. Nem olyan törvényt hozott, mely áthágásával az ember kárhozatra kerül, hanem meghívta az embert arra, hogy teremtetett léte lényegének megfelelően éljen, vagyis léte másokra irányultságában, méricskélés nélkül, teljesen odaadva magát, élje a szeretet életét, mely Isten élete.

„*S tudom, hogy az Ő parancsa örök élet.*” (Jn 12,50)

Kedves Testvérek!

Prohászka Ottokár püspök gondolatával kívánok áldott nagybőjti kegyelmi időt: „*A Nagyböjt is tavasz, a lélek tavasza.*” – Szép tavaszt mindenkinek!

Palánki Ferenc
püspök, plébános

KERSZTÚTI ÁJTATOSSÁG

„Bűnös lelkek tisztulásra, szentmisére jöjjetek, Keresztúton elkísérni azt, ki meghalt értetek.” 59. ének

Már a szentmisére is így hívja tagjait az Anyaszentegyház. Hiszen a mi áldozatunk Krisztus egyetlen keresztdozata ünneplése, megjelenítése.

Ritkábban halljuk, de hasonló gondolattal indul az 56. számú énekünk:

„A Golgota-lépcsőn állok, vállamon a kereszt, Gyarló szolgáló imádságát, Uram, ó meg ne ved!”

A szentmisére is ilyen szándékkal indulunk, hogy Jézusunkkal az Ő szent áldozatában egyesüljünk.

Kedves nagybőjti ájtatosságunk a keresztúti ájtatosság. Közösségben általában pénteken, de bármely más napon is végezhetjük.

Néhány szó a keresztúti ájtatosság történetéről:

A jeruzsálemi eredeti keresztutat, amelyet Urunk Jézus Krisztus a kereszt gerendáival szenvedése során végigjárt Pilátus házából a Golgotáig, ősi hagyománnyal emlékeztetben tartották első hívei. Korán megjelölték az egyes helyeket, amelyekről az evangéliumok bizonyos részleteket feljegyeztek. A kereszt háborúk idején, amikor a zarándokok lehetségessé váltak, elterjedt a szokás, hogy a szent sírtól Pilátus házáig visszafelé kövessék Jézus útját. A későbbiek során a mai sorrendben, tehát

Pilátus palotájától a Golgotáig járták végig a fájdalmak útját.

Jeruzsálemen kívül a XV. században kezdtek kis kápolnák sorával, benne képekkel vagy szobrokkal emléket állítani Jézus szenvedése útjának. Egészen a XVIII. századig vegyesen vagy hét állomást jeleztek ezen az úton, vagy tizennégyet. A világ sok részén ma is így van, hét vagy tizennégy állomás.

A keresztutak felállításának pontos előírásai voltak egyházunk története során. Talán csak a legújabb kor állít emléket XV. állomásként az Úr feltámadásának is.

A keresztúti ájtatosságot sokféle búcsúval is jutalmazta az Anyaszentegyház. Legegyszerűbb feltétel, ha tökéletes (Isten szeretetéből fakadó) bűnbánattal kezdünk hozzá. Imakönyveink, külön gyűjtemények sora gazdag bőséggel áll rendelkezésünkre, hogy akár közösségben, akár családban vagy egyénileg péntekenként más-más formában imádkozhassuk. A legfontosabb, hogy az Úr szenvedéséről elmélkedjünk, gondolkozzunk közben. Belegondolhatjuk a saját keresztünket, sőt arra is alkalmat kapunk, hogy közben lelkiismeretünket vizsgáljuk, ráismerjünk bűneinkre és hibáinkra, amelyek hozzájárultak Urunk szenvedéséhez, hiszen a mi bűneinkért is járta ezt az utat.

Tóth László nyug. plébános

AZ EGYHÁZ ŐSI BŰNBÁNATI FEGYELME

Isten jóságának egyik legnagyobb ajándéka a bűnbocsánat. Ha valaki vétett volna Isten ellen, és ráébred felelőtlensége súlyára, nem kell egész életén keresztül hordoznia bűnét, megkaphatja Istentől bűne bocsánatát. Jézus Krisztus bebizonyította, hogy neki hatalma van a bűnök megbocsátására, és ezt a hatalmát átadta az Egyháznak. Az Egyház pedig ezt a bűnbocsátó hatalmat a bűnbocsánat szentségében gyakorolja.

A bűnbocsánatnak most az a módja, hogy valaki felkeres egy papot, megvallja a bűnét, kifejezi, hogy sajnálja, elítéli, amit tett, vagyis bánja, és megkaphatja a bűne bocsánatát, feloldozást kaphat a bűnétől.

Az Egyház kétezer éves története folyamán azonban a bűnbánat és bűnbocsánat gyakorlata nem mindig ebben a formában történt. Valamikor volt nyilvános vezeklés és nyilvános bűnbocsánat. Ezek formja nem volt mindig egyforma. Az alábbiakban nagy vonásokban ismertetem a gyakorlatot, ami helyenként és koronként esetleg eltérhetett, szigorúbb, vagy enyhébb volt.

A vértanúk korában kezdődött. A Decius császár idejében (Kr. u. 250) kitört keresztényüldözés alatt sokan megtagadták a hitüket. A császár elrendelte, hogy Birodalom szellemi egységének helyreállítása érdekében az egész

Római Birodalomban vissza kell állítani az ősi pogány vallást. Ennek értelmében mindenkinek áldozatot kellett bemutatnia a pogány isteneknek (a pogány bálvány elé kihelyezett parázsra tömjént kellett szórni az imádás jeléül). Az áldozat bemutatásáról mindenki egy könyvecskét kapott. Ezzel ellenőrizték, hogy eleget tett-e a császár parancsának. Sokan megtagadták az áldozat bemutatását. Aki nem volt hajlandó áldozatot bemutatni, azt felségsértés címén halálra ítélték.

Az üldözés egy hosszabb, békés korszak után tört rá az Egyházra, sok keresztény ember megtántorodott, bemutatta az áldozatot. Ezeket az Egyház úgy

tekintette, hogy megtagadták Istent és az Egyházat, kiléptek az Egyházból.

Decius csak két évig uralkodott, a keresztények üldözésének hamar vége lett, és a bukottak, gyengék, vissza akartak térni az Egyházba. Az Egyház megállapította, hogy megtagadták az Egyházat, nincsenek többé az Egyházban. Az Egyház tagjai közül sokan azon voltak, hogy nem kell őket visszafogadni. Mások úgy vélték, hogy a hittagadók tartásának nyilvános bűnbánatot, szabjon ki rájuk az Egyház penitenciát, és utána fogadják vissza őket, ha készek voltak bűnbánatot tartani. Nyilvánosan is kizárták őket az Egyházból, illetve a bűnbánat tartás után nyilvánosan fogadták őket vissza az Egyházba. Így kialakult a bűnbocsátnak egy évszázadokon keresztül tartó gyakorlata, a nyilvános vezeklés.

A püspök kivezette őket a templomból, a templom az Egyházat jelentette. Nem vehettek részt az egész szentmisén, már a felajánlás előtt el kellett hagyniuk a templomot. A templom előcsarnokából, esetleg a templomnak egy katechumenek számára fenntartott részéből nézhették a szentmisét mindaddig, amíg a kiszabott vezeklési idő le nem telt.

Mivel a bűnös nemcsak Isten ellen, hanem az egész közösség ellen is vétkezik, a közösségtől is bocsátnatot kellett kérnie. Ennek a nyoma jelenik meg ma is a szentmise elején végzett bűnbánat szövegében. „Gyónom a mindenható Istennek, és nektek, testvéreim, hogy

sokszor és sokat vétkeztem...” „Kérem ezért a Boldogságos mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriát, ... és titeket, testvéreim, hogy imádkozzatok érettem Urunkhoz, Istenünkhöz.”

A vezeklők a templom előcsarnokában várakoztak, és kérték a híveket, hogy járjanak közbe bűnbánati idejük lerövidítéséért. Voltak az Egyházban többen, akik túléltek a kínzásokat, az ő közbenjárásukra a püspök lerövidíthette a vezeklés idejét. Ez volt a búcsú, ennek az emléke maradt meg abban, hogy az Egyház bizonyos ideigtartó büntetéseket elenged.

A nyilvános vezeklés tartama nagyon különböző volt. Hamvazószerdától a feltámadási miséig, de esetleg több évig is eltartott.

Mikor a vezeklési idő lejárt, a püspök egy ünnepélyes szertartással bevezette a bűnbánókat a templomba, imádkozott felettük, rájuk tette a kezét, amivel jelezte a Szentlélek újra kiadását rájuk, békecsókot váltott velük, és megengedte nekik, hogy áldozzanak. Attól kezdve újra egyenjogú tagjai voltak a hívek közösségének.

A vértanúk korszaka után nemcsak hittagadás, hanem bizonyos nyilvános, és súlyos bűnök miatt is nyilvános vezeklést írt elő az Egyház. Ilyenek voltak például az emberölés, a házasságtörés.

A nyilvános vezeklés eltűnt, ahogyan eltűnt az emberek büntudata, a bűnnek és a feloldozás vágyának élménye.

Czakó István

JÉZUS SEBEI

A nagybőjti szent időben Jézus szenvedését ünnepeljük. Az isteni gondviselés úgy intézi, hogy az emberiség el ne felejtse Jézus szenvedését. Jézus sebei időnként megjelennek; élő embereken élő sebhelyek. Stigmáknak mondjuk ezeket a sebhelyeket, stigmatizáltaknak azokat, akik ezeket a sebhelyeket hordják.

Szent Pál volt valószínűleg az első, aki Jézus sebhelyeit testén hordozta. A galatákhöz írt levele ezekkel a szavakkal fejeződik be: "Ezután senki ne okozzon kellemetlenséget nekem, mert én az Úr Jézus sebhelyeit viselem testemen." Csak ennyi van a Szentírásban, semmi részletesebb ismertetés, semmi magyarázat. A későbbi korok jelenségei alapján következtetünk arra, hogy Szent Pál stigmatizált volt.

Minden kornak megvoltak a maga stigmatizáltjai. Az első, a legfeltűnőbb, és ami a legnagyobb hatást váltotta ki, Assiszi Szent Ferenc volt. 1224-ben, nagybőjti időben magányba vonult, hogy ott Jézus szenvedéséről elmélkedjék. Egyszer azt látta, hogy egy keresztre feszített angyal jelenik meg felette, és annak sebeiből fénysugarak törnek keze, lába és oldala felé. Éles fájdalmat érzett, majd azt

vette észre, hogy kezén, lábán, oldalán sebek vannak, és véreznek. Ezek a sebek halálíg megmaradtak.

Az Egyház sok stigmatizáltat tart számon. Közöttük többek között Szienai Szent Katalint is, aki megkapta ugyan Jézus sebhelyeit, de azt kérte az Úrtól, hogy azok ne jelenjenek meg rajta. Így csak a sebek okozta fájdalmat érezte, de a sebek nem látszóttak.

Korunkban is ismerünk stigmatizáltakat. Néhányat szeretnék megemlíteni. Ilyen volt Konnersreuti Neuman Teréz, egy szudétanémet lány. Általánosan ismert, hogy Szent Pio atya is hordozta Jézus sebeit. Nem közismert egy francia stigmatizált nő neve, aki elképesztő szenvedések után kapta meg még az Úr sebeit is. Ő 1980-ban halt meg. Magyarországon is volt egy stigmatizált: Galgóczi Erzsébet.

Jézus Krisztusnak az élő embereken megjelenő élő sebei felhívják a figyelmet Jézus szenvedésére. De egyben az isteni szeretet és jóság kiáradásának forrásai is. Assiszi Szent Ferenc példájával egy készülő forradalmat állított le. Szent Pió atya hatalmas kórházat létesített, és segítségével tömegek találtak vissza Istenhez.

Marthe Robin tevékenységét a magyar társadalom nem ismeri, mert amikor műveit elindította, akkor mi el voltunk zárva Franciaországtól. A szeretet közösségét alapította meg, amely Franciaországban, Afrikában csodálatos szeretetműveket hozott létre.

A stigmatizáltak valami módon bensőséges kapcsolatban voltak a szenvedő Jézussal. Mint említettem, Assiszi Szent Ferenc akkor kapta meg a stigmákat, amikor Jézus szenvedéséről elmélkedett, Konnersreuti Teréz minden héten látomásban átélte Jézus szenvedését, és közben sebei erősen véreztek. Páter Piónak ugyancsak véreztek sebhelyei.

Ők ezekkel a sebhelyekkel nem dicsekedtek, inkább rejtegették őket. Assiszi Szent Ferenc először maga mosta sebeinek kötöző ruháit, majd később egy testvért beavatott a titkába, Páter Pió ugyancsak rejtegette sebeit, ujjatlan kesztyűt hordott.

A stigmatizáltak különböztek egymástól, Isten nagyon változatosan osztotta ki a stigmatizálás jeleit. A jelek nem azt jelentették, hogy Isten már életükben szentté avatta őket, de életüket rendkívüli jelenségek kísérték. Szienai Szent Katalin, Konnersreut Neuman Teréz, és Marthe Robin például éveken keresztül semmi más táplálékot nem vett magához, csak az Oltáriszentséget. Hivatalos egyházi vizsgálat állapította meg, hogy nem lehet tudni, mi tartotta életben őket, hiszen semmit sem ettek. Az Egyház sokakat szentté avatott közülük, de a stigmák nem a szentség jelei voltak, ezeket Isten a közösség hitének felszítására adta.

Elmélkedjünk, imádkozzunk a nagybőjti szent időben Jézus szenvedéséről, sebhelyeiről. *Imádunk téged, Krisztus és áldunk téged, mert szent kereszted által megváltottad a világot!*

C. I.

A nagyböjt ismét alkalmat ad arra, hogy a keresztyén élet középpontjáról elmélkedjünk: a felebaráti szeretetről. Ez ugyanis alkalmas időszak, hogy Isten ígéje és a szentségek segítségével megújulva folytassuk hitbeli utunkat, személyesen és közösségileg egyaránt. Ezt az utat az imádság és a megosztás, a csönd és a böjt jellemzi, miközben várjuk, hogy átéljük a húsvéti örömet. *„Figyeljünk egymásra, hogy szeretetre és jótettekre buzdítsuk egymást.”* (Zsid 10,24).

Egy olyan világban, amelynek szüksége van arra, hogy a keresztyének megújulva tegyenek tanúságot a szeretetről és az Úrhoz való hűségükről, mindenki érezze annak sürgető szükségét, hogy megelőzzük egymást a szeretetben, a szolgálatban és a jótettekben.

Részlet XVI. Benedek pápa nagybőjti üzenetéből

EGYHÁZKÖZSÉGI HÍREK

*Úr Jézus, szent negyvennapos
böjtöd vállaljuk újra most:
üdvünkre példát adsz nekünk,
hogy fékezzük természetünk.*

*Légy hát az Egyház támasza,
légy bánatunknak orvosa;
megtört szívünk kér gyógyulást:
adj bánat szülte tisztulást!*

*Áraszd ránk bő kegyelmedet,
bocsáss meg régi bűnöket,
s lelkünket újaktól te óvd,
örök jószágú Alkotónk!*

*Kérünk, hogy évi böjtjeink
és más vezeklő tetteink
számunkra téled nyerjenek
boldog húsvéti ünnepeit!*

*Kegyes Háromság, tégedet
imádjának már mindenek,
s kiket megújít nagy kegyed,
zengjük dicső új éneked. Amen.*

*A zsolozsma
Esti dicséretének himnusza*

A nagyböjtben minden pénteken keresztutat végzünk az esti szentmise előtt, fél 6 órától. Kérjük a kedves híveket, hogy jöjjenek a keresztiúti ájtatosságra. Csatlakozzunk a keresztet hordozó Jézushoz és a Fájdalmas anyához.

Buzdítjuk a kedves híveket húsvéti szentgyónásuk elvégzésére. Gyóntatás a szentmisék alatt, a nagyhéten külön hirdetés szerint. A betegek húsvéti gyóntatása és áldoztatása nagykedden, április 3-án lesz. Kérjük a híveket, hogy beteg hozzátartozóik nevét és címét jelentsék be a sekrestyében vagy a plébániai irodában.

Nagyböjti háromnapos lelkigyakorlatunk március 4-5-6-án, (vasárnap, hétfő, kedd) az esti fél 7-kor kezdődő szentmiséken lesz. A lelkigyakorlatot Lóczi Tamás atya, a Fráter György Katolikus Gimnázium igazgatója tartja.

KÉRJÜK, TÁMOGASSA EGYHÁZUNKAT adója 1%-ával!

Magyar Katolikus Egyház technikai száma: 0011.

A személyi jövedelemadó másik 1%-ának felajánlásával
lehetőség van az alábbi alapítványok valamelyikének támogatására:

Mindszent Kolping Család 18415911-1-05

Mindszenti Énekegyüttesért Alapítvány 18410112-1-05

Fráter György Katolikus Gimnáziumért Alapítvány 18411979-1-05

Vörösmarty Iskoláért Alapítvány 18401396-1-05

Felajánlásukat köszönjük!